

ESITYS EUROOPAN ALUEELLINEN YHTEISTYÖ -TAVOITTEEN MUKAISEKSI INTERACT ALUEIDEN VÄLISEN YHTEISTYÖN OHJELMAKSI KAUELLE 2021-2027**1. Ohjelman valmistelu**

Interact IV 2021–2027 -ohjelma on muiden Interreg-ohjelmien toteuttamista ja toiminnan kehittämistä tukeva kokemustenvaihto-ohjelma. Interact IV tukee myös investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitteen (kansalliset ja alueelliset alue- ja rakennepolitiikan ohjelmat, Suomessa Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027) ohjelmissa toteutettavia alueiden välisiä, rajat ylittäviä ja valtioiden välisiä toimia. Kyseessä on ohjelman neljäs ohjelmakausi.

Ohjelman valmistelusta on vastannut ohjelmointikomitea, joka on kokoontunut tähän mennessä yhteensä kuusi kertaa. Ohjelmointikomitea aloitti työnsä joulukuussa 2019. Sitä ennen ohjelmavalmistelu alkoi epävirallisessa työryhmässä, joka on kokoontunut marraskuusta 2018 lähtien yhteensä seitsemän kertaa. Työ- ja elinkeinoministeriö on edustanut Suomea ohjelmointikomiteassa ja -työryhmässä.

Ohjelman julkinen kuuleminen järjestettiin marraskuussa 2020. Sidosryhmiltä kerättiin samassa yhteydessä palautetta myös online-kokouksen ja kyselyn avulla. Kansallisen valmistelun tueksi TEM keräsi palautetta maakuntien liitoilta kyselyssä vuonna 2019. Ohjelmavalmistelussa Interreg-ohjelmat (myös ne, joihin Suomi osallistuu) ovat olleet kattavasti mukana hallintoviranomaisen johdolla tehdyssä valmistelussa, joten erillistä kansallista työryhmää ei tämän ohjelman valmisteluun ole perustettu. Komissiolle toimitettava ohjelmaluonnos oli ohjelmointikomitean kirjallisessa menettelyssä hyväksyttävänä heinäkuussa 2021. Muutamat maat pyysivät kuitenkin vielä lisäselvityksiä, minkä vuoksi kirjallinen menettely on vielä avoinna. Ohjelmaluonnokseen tehtävät mahdolliset muutokset tulevat kuitenkin olemaan luonteeltaan teknisiä, eivätkä ne olennaisesti muuta ohjelmaluonnoksen sisältöä.

2. Ohjelma-alue

Interact IV -ohjelma tuottaa palveluita kaikille Interreg-ohjelmille (myös ulkorajaohjelmat) ja myös alue- ja rakennepolitiikan kansallisille tai alueellisille ohjelmille. Ohjelma-alue kattaa siten kaikki 27 EU-maata, myös Norja ja Sveitsi osallistuvat ohjelman toteuttamiseen.

3. Ohjelman sisältövalinnat

Parhaiden käytäntöjen keräämiseen, osaamisen kehittämiseen ja kokemustenvaihtoon keskittyvänä ohjelmalla Interact IV -ohjelman rahoitus kohdennetaan Interreg-asetuksen mukaisesti kokonaan yhteistyön hallinnoinnin parantamista koskevaan erityiseen Interreg-tavoitteeseen (ISO1). Ohjelman toimenpiteet keskittyvät Interreg-ohjelmien ja muiden yhteistyötoimijoiden hallinnollisten valmiuksien kehittämiseen ja siten vaikuttavuuden parantamiseen, yhteistyöohjelmissa työskentelevien osaamisen kehittämiseen sekä Interreg-ohjelmien näkyvyyden, viestinnän ja tulosten levittämisen kehittämiseen.

4. Strateginen ympäristövaikutusten arviointi (SEA)

Interact-ohjelmassa pääsisältönä on kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihtaminen sekä valmiuksien ja kyvykkyyksien kehittäminen. Ohjelma ei sisältönsä puolesta kuulu ympäristövaikutusten arviointia koskevan direktiivin ja sitä kautta kansallisen asiaa koskevan lainsäädännön soveltamisalaan eikä siitä sen vuoksi ole tehty ympäristövaikutusten arviointia.

5. Ohjelman rahoitus

Toisin kuin A- ja B-ohjelmissa, alueiden välisissä C-ohjelmissa EU-rahoitus ei perustu jäsenvaltioiden ohjelmalle osoittamiin määrärahoihin vaan suoraan Interreg-asetuksessa säädettyyn C-ohjelmien yhteismäärärahaan ja komission täytäntöönpanosäädöksellä vahvistettavaan ohjelmakohtaiseen rahoitusosuuteen.

Interact IV -ohjelman kokonaisrahoitus on 45 miljoonaa euroa, josta EU-rahoitus (EAKR) on 33,75 miljoonaa euroa (80%) ja kansallinen osarahoitus 11,25 miljoonaa euroa (20%). Lisäksi Norja ja Sveitsi osoittavat ohjelmalle rahoitusta noin 163 000 euroa. Tekninen apu Interact IV -ohjelmassa on 8% ohjelmalle maksettavasta EU-tuesta.

Interact IV -ohjelmassa kansallinen osarahoitus koostuu ohjelmaan osallistuvien maiden rahoituksesta. Suomen osuus jäsenvaltioiden osarahoituksesta on 215 214 euroa. Jäsenvaltioiden rahoitusosuus lasketaan suhteessa niiden Interreg-rahoituksen määrään (Suomen osuus 1,91% jäsenvaltioiden rahoituksesta). Ohjelmaan osallistuvien maiden rahoitusosuus on euromääräisesti noussut ohjelmakaudesta 2014-2020, mikä johtuu EU-asetusten edellyttämän kansallisen osarahoitusosuuksien kasvamisesta ja merkittävän rahoittajan, Yhdistyneiden kuningaskuntien, EU-erosta.

6. Ohjelman hallinto

Ohjelman hallintoviranomaisena toimii Bratislavan itsehallintoalue Slovakiassa (Bratislava Self Governing Region/Interact department). Ohjelman tarkastusviranomaisena on Slovakian valtiovarainministeriö. Tarkastusviranomaisena vastaa tarkastuksista kaikkien tuensaajien osalta, ohjelmassa ei siten ole erillistä jäsenvaltioiden edustajista koostuvaa tarkastajaryhmää.

Interact IV -ohjelman seurantakomitea koostuu osallistuvien valtioiden nimittämistä (2-3 maata kohti) edustajista. Suomen jäsenenä toimivat työ- ja elinkeinoministeriö ja Suomen Kuntaliitto. Varaedustaja nimitetään työ- ja elinkeinoministeriöstä. Suomen edustajat nimeää valtioneuvosto. Nimeäminen tapahtuu myöhemmin ohjelmavalmistelu edettyä.

Ohjelman toteuttamisesta käytännössä vastaa neljä alueellista tuensaajaa, joista yksi on Varsinais-Suomen ELY-keskus (Turku). Muut ns. Interact-toimistot sijaitsevat Viborgissa (Tanska), Valenciassa (Espanja) ja Wienissä (Itävalta). Kullakin alueellisella toimistolla on oma maantieteellinen ja sisällöllinen vastuualueensa.